

llindes de pedra de la Residència

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer dels Patis, 20

Coordenades:

Latitud: 42.101311110967
Longitud: 2.2218670359402
UTM Est (X): 435659
UTM Nord (Y): 4661318

Classificació

Número de fitxa 08237 - 21
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Popular
Segle XVIII
Any 1774, 1860
Autoria de l'element: Confraria de Sant Sebastià, rector Sebastià Rovira i Rovira, família Escarrà-Guixà
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari Sí. IPA Núm. 23783
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 5714309DG3651S0001BR
Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa: dv., 23/06/2023 - 01:44

Descripció

Conjunt de dues llindes situades damunt de les dues portes que donen accés a les diverses dependències de l'edifici. La primera i situada al denominat "hospital vell" correspon amb una porta coronada amb llinda de pedra amb els muntants de pedra calcària de tipus bisellat i la llinda recta situada al seu damunt i on hi ha incisa la data de 1774 corresponent amb una de les reformes del vell hospital gremial i situada a sota d'un cercle on hi ha inserida una creu de malta. L'altre porta i situada a l'ala de més a tramuntana es correspon amb les reformes del vell hospital gremial com a escola. Aquestes obres van ser iniciades l'any 1860 per ordre del rector Sebastià Rovira i Rovira i degut a la seva mort sobtada van ser finalitzades per la família Escarrà i Guixà. Es tracta d'una obertura d'unes dimensions més grosses que l'anterior i de factura també allindada i realitzada en pedra calcària. Està composta per tres peces de pedra encaixades i a la central i en forma de clau hi té inscrita la data de 1860 dins d'un medalló i corresponent amb aquesta reforma.

Observacions:

Dates situades en diverses portes que mostren l'evolució de l'edifici segons les notícies històriques. Cal destacar que una mica més amunt de la segona hi ha com una mena de buit provocat per l'arrencament d'una rajola, pedra.. on hi ha encara restes de l'antic enlluït de calç amb les inscripcions de "RTA DEU HERN..i un tros de data de ..71" que segurament seria 1871 corresponent amb l'acabament de les obres o similars. Estpa alterat per la subjecció d'altres elements sobreposats.

Història

L'antic hospital d Sant Quirze de Besora va ser bastit al llarg del 1600 com a hospital gremial fundada per la confraria de Sant Sebastià i destinat a acollir els pobres i malalts. Segons sembla aquesta institució va ser finançada amb béns del poble i segons sembla el 1774 va ser reformat per la mateixa entitat Era una entitat vinculada a l'estament eclesiàstic però que es finançava pel gremi dels paraires. Segons Joan Serrallonga (Serrallonga, ob. cit. p-59) i en motiu de les guerres carlines protagonitzades pel general Jaume Carbó el 1838 contra el baró de Meer (Isabelí) consta que destruïren el vell hospital de dalt la vila que segons consta *havia mantingut secularment el gremi i també patí detsrosses l'església del castell que junt amb la rectoria foren incendiades*. Amb la desamortització de Madoz de 1855 es van perdre alguns béns de l'església com ara algunes de les propietats urbanes de Sant Sebastià com seria el cas de l'hospital. Aquest fet comportà que els bens eclesiàstics es subhastessin i la vella casa gremial de sant Sebastià fos adquirida pel municipi, de la mateixa manera que també ho va ser l'antic hospital cap a l'any 1884. Aquest darrer però continuava essent administrat per la parròquia. Aquest fet també va comportar que el 1860 en temps del rector Sebastià Rovira i Rovira i segons ens esmenta Serrallonga (Serrallonga, Joan (1998). Ob . cit p-80) s'utilitzés com a escola i s'edifiqués tota una ala a l'antic hospital gremial. Les obres van prosseguir l'any següent quant es va construir tota l'ala de tramuntana annexa a l'antiga i sobresortint de l'àmbit de l'antic jardí. Aquestes obres, però va quedar aturades degut a la mort sobtada del rector que va provocar que fossin les famílies Escarrà-Guixà en contacte amb els marmessors i germans del rector traspassat els qui finalitzaren les obres. A partir d'aquest moment i segons la documentació dels arxius de governació ja mai més exercirà com a hospital sinó mes aviat com a escola, que de fet serà incompleta ja que només serà de nens. S'haurà d'esperar un bon temps fins que s'incorporin les nenes. Des d'aleshores l'edifici a mans ja sempre municipals ha anat tenint diversos usos i finalitats fins a la més recent datada de 1980 que ha recuperat l'essència del seu origen d'acollir pobres i malalts, en aquest cas com a residència d'avis.

Bibliografia

GENERALITAT DE CATALUNYA. DIRECCIÓ GENERAL DE PATRIMONI CULTURAL. (2017)
Inventari de patrimoni arquitectònic de Catalunya. Casal dels avis de Sant Quirze de Besora.

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN (1998). Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo Editorial.
Ajuntament de Sant Quirze de Besora

AMQ: Cuaderno de liquidaciones o amillaramiento. 1862

